

Inšpektorát životného prostredia Žilina

V našom inšpektoráte tvorí odbor integrovaného povolenia a kontroly šesť pracovníkov a integrované povolenie zahŕňa približne 80 prevádzok s priemyselnou činnosťou.

Samotný proces integrovaného povolenia sa začal už v roku 2003, keď do 30. októbra 2003 nám prevádzkovatelia predložili šesť žiadostí o vydanie integrovaného povolenia, z ktorých päť bolo zaradených, podľa zákona o IPKZ, medzi tzv. nové prevádzky. Obdobie, ktorým sme od nášho vzniku až k dnešnému dňu prešli, bolo obdobím tvrdej práce, pretože sme museli riešiť zložité situácie, ktoré vyplynuli jednak z toho, že sme vznikli ako nový odbor, ale hlavne z množstva práce, ktorú v rámci presadzovania zásad IPKZ bolo potrebné vykonať.

Prijatím zákona o IPKZ dostala SIŽP úlohu, povolovací proces, s ktorou za celé obdobie svojej histórie nemala skúsenosti, aj keď v niektorých krajinách EÚ je to bežné. Na to, aby bolo v našich podmienkach k 30. aprílu 2004, bez akýchkoľvek skúseností, „na svete“ prvých päť integrovaných povolení, sme museli vynaložiť veľké úsilie. Zároveň sme začali pracovať na integrovanom povolení ďalších, tzv. jestvujúcich prevádzok. K 28. februáru 2005 sme dostali celkovo 37 žiadostí o vydanie integrovaného povolenia. K tomuto dátumu sme vydali 21 povolení; štyri konania boli zastavené a štyri žiadosti sú o vydanie stavebného povolenia.

Aké sú naše praktické skúsenosti z procesu integrovaného povolenia prevádzok?

Napriek tomu, že prevádzkovateľom zasielame v dostatočnom časovom predstihu - minimálne pol roka pred stanoveným termínom na podanie žiadosti - výzvu na podanie žiadosti, niektorí z nich sa neoboznámia dopredu s formulárom žiadosti a nevedia, aký rozsah údajov, podkladov a príloh je potrebné so žiadosťou pripraviť. Pozabudnú na splnenie tejto povinnosti a žiadost' začnú spracovávať vo veľmi krátkom čase pred termínom jej podania. Keďže vzhľadom na rozsah potrebných údajov a príloh to nestačia vykonať v danom termíne, žiadajú nás o jeho predĺženie. Akékoľvek výrazné zmeny v harmonograme našej práce však môžu celý povolovací proces skomplikovať, pretože sa nahromadí veľký počet žiadostí. Čo je však najdôležitejšie, ak niektorá z prevádzok nebude mať vydané integrované povolenie do 30. októbra 2007, po tomto termíne nebude môcť ďalej vykonávať svoju činnosť!

Keďže v počiatočnom období neboli v zmysle zákona o IPKZ žiadne oprávnené osoby - a pre niektorých prevádzkovateľov je z finančného hľadiska nedostupné požiadavkať o vypracovanie žiadosti oprávnenú osobu aj v súčasnosti - žiadne skúsenosti prevádzkovateľov s vyplňaním žiadostí spôsobili a aj spôsobujú, že tieto žiadosti nie sú vyplnené v požadovanom rozsahu. Je to aj napriek tomu, že formulár žiadosti je, spolu s návodom na vyplnenie žiadosti osobitne pre skládky odpadov a osobitne pre ostatné prevádzky, uverejnený na internetovej stránke SIŽP. Zákon o IPKZ umožňuje tiež uskutočniť konzultácie medzi prevádzkovateľom, prípadne oprávnenou osobou, a povoliacim orgánom. Skúsenosti ukazujú, že napriek uskutočneným, aj opakovaným, konzultáciám nie sú niektoré predložené žiadosti dostatočným podkladom na vydanie integrovaného povolenia.

Okrem formálnych nedostatkov, ako sú nedodržanie predpísaného členenia žiadosti, neuvedenie zdroja číselných údajov, citovanie už neplatných zákonov, nedoloženie predpísaných príloh (výpis z obchodného registra, kópie už vydaných rozhodnutí, projektová dokumentácia

schválená príslušným stavebným úradom, aktuálne listy vlastníctva), sú v žiadostiach aj vecné nedostatky. Napríklad nie sú definované jednotky (objekty a stavby) a činnosti mimo rámca prílohy č. 1 zákona o IPKZ, ktoré sa v prevádzke vykonávajú. Ide o tzv. súvisiace činnosti. Z hľadiska komplexného posúdenia prevádzky je nevyhnutné ich uviesť, pretože môžu mať priamu súvislosť s povoloanou činnosťou, alebo môžu ovplyvňovať kvalitu životného prostredia. Chýbali tiež prevádzkové dokumenty, napríklad technologický reglement skládky odpadu, ktorý nebol vôbec vypracovaný, takmer vo všetkých žiadostiach chýbajú alebo sú veľmi okrajovo urobené porovnania, ako prevádzka spĺňa kritériá najlepšej dostupnej techniky. Chýbajú tiež návrhy opatrení prevádzkovateľov pre ďalšiu prevádzku zariadenia, nemajú prepočítané ekonomické náklady na realizáciu opatrení. Chýbajú aj návrhy emisných limitov pre všetky zložky životného prostredia a ak sú uvedené kopírujú existujúci stav, blokové schémy sú nedostatočne vypracované. Úplnosť žiadostí vždy skontrolujeme aj obhliadkou prevádzok, pretože pre prevádzkovateľov je dosť náročné orientovať sa v tom, aké údaje v rámci integrovaného povolenia majú poskytnúť, keďže doteraz riešili prevádzku podľa zložkových predpisov a podľa jasných zabehnutých postupov.

Najviac žiadostí, 20, bolo predložených v súvislosti s povolením skládok odpadu. Podľa počtu už vydaných integrovaných povolení, 13, a vzhľadom na jasne definované prevádzky sa ukazuje, že patria medzi menej problémové. Napriek tomu sa pri ich povolení stretávame s nespokojnosťou prevádzkovateľov. Je spojená s problematikou najlepšej dostupnej techniky pre tieto prevádzky, ktorá nie je upravená BREF-mi a na posudzovanie sa využíva existujúca národná legislatíva. Tá však podľa prevádzkovateľov nekorešponduje so smernicou Európskej únie č. 1999/31/ES o skládkovaní odpadu, hlavne v časti o technických požiadavkách na tesnenie skládok.

Nový prístup v povoloacom procese znamená prechod od doteraz uplatňovaného tzv. zložkového systému posudzovania a povolenia prevádzok k integrovanému povoleniu. Je to nový prvok, s ktorým doteraz neboli žiadne praktické skúsenosti a ktorý kladie veľké nároky

na obidve strany, ktoré sa na tomto procese zúčastňujú. V IPKZ je veľmi dôležité, aby prevádzkovateľ uskutočnil environmentálne preskúmanie prevádzky, v ktorom si zmapuje a urobí inventarizáciu všetkých vstupov a výstupov vrátane materiálu, surovín, energie, emisií, technologických postupov, vyšpecifikuje si všetky svoje problémové oblasti, nedostatky, rezervy, čo chce zlepšiť, kde potrebuje úspory. Tieto informácie sú jedným zo zdrojov vyplňania žiadosti o integrované povolenie. Úlohou povoliaceho orgánu - predtým, ako určí záväzné podmienky prevádzky - je, aby si dôkladne vypracoval environmentálne zhodnotenie prevádzky, v rámci ktorého posúdi všetky vplyvy z nej na životné prostredie, využívanie surovín, zdrojov, energie, zhodnotí súlad s platnou národnou legislatívou a zhodnotí prevádzku podľa kritérií pre najlepšie dostupné techniky.

Do procesu IPKZ vstupujú taktiež účastníci konania, dotknuté orgány a zúčastnené osoby. Jedným z účastníkov konania sú obce, na území ktorých sa prevádzka nachádza. Doteraz v rámci prerokovaných žiadostí až na jeden prípad nebolo ich vyjadrenie k prevádzke zariadenia záporné. Ich vyjadrenia sú obyčajne len konštatovaním daného stavu a nežiadajú žiadne opatrenia na prevádzkovanie. Vyjadrenia príslušných orgánov sú zvyčajne bez pripomienok, alebo obsahujú niektoré pripomienky všeobecného charakteru, resp. nevedia, čo tam majú uviesť, pretože nie celkom chápu princíp IPKZ, alebo ich pripomienky sa viažu na činnosti, ktoré sa v integrovanom povolení neposudzujú. Je to pochopiteľný sprievodný jav tejto novej správnej agendy, avšak spôsobuje, že celá zodpovednosť tohto náročného procesu je na pleciach povoliaceho orgánu, ktorým je SIŽP.

Taktiež nedostatky v legislatíve spôsobujú, že tieto skutočnosti sú ešte horšie v prípadoch, ak je súčasťou integrovaného povolenia aj stavebné konanie. Niektoré stavebné úrady totiž ani nevedia, že existuje zákon o IPKZ! Niektoré zainteresované orgány si svojvoľne vysvetľujú svoju pôsobnosť, nechcú dokončiť iné konania, ktoré sa začali ešte pred podaním žiadosti o integrované povolenie prevádzok, komplikujú postup prevádzkovateľovi i povoliacemu orgánu. Legislatíva o IPKZ dostatočne neupravuje všetky situácie vyskytujúce sa v procese IPKZ. Pri ústnom pojednávaní sa jednoznačne preukázalo, že je

Elektrovod Žilina, a. s.

potrebné dôkladne posúdiť a odsúhlasiť všetky podstatné podmienky prevádzkovania, hlavne určenie emisných limitov, monitorovania a podávania správ, opatrenia na zosúladienie prevádzky s najlepšími dostupnými technikami, prípadne niektoré z ďalších všeobecných podmienok.

Pokiaľ ide o podmienky prevádzkovania, vzhľadom na rozsah integrovaného povolenia je pomerne ťažké dať konečnému rozhodnutiu takú podobu, ktorá by - pri zachovaní všetkých vecných a formálnych náležitostí podľa zákona o IPKZ a podľa správneho poriadku - zostala prehľadná, logicky štruktúrovaná a zrozumiteľná. Pri určovaní podmienok prevádzkovania sa vychádza zo žiadostí, z pripomienok účastníkov konania a zainteresovaných orgánov, zúčastnených osôb, z environmentálneho zhodnotenia prevádzky. Na hodnotenie použitia najlepšej dostupnej techniky sa používajú hľadiská uvedené v prílohe č. 3 zákona o IPKZ. Povoľujúci orgán sa zároveň zameriava na umiestnenie prevádzky a jej vplyv na miestne podmienky životného prostredia a zohľadňuje technickú charakteristiku prevádzky. Pri návrhu podmienok prevádzkovania sa uplatňuje princíp vyjednávania s prevádzkovateľom.

Čo povedať na záver?

Z viac ako ročnej činnosti v procese integrovaného povolenia vyplynuli pozitívne, ale aj negatívne poznatky. Aplikácia zákona o IPKZ v praxi ukázala, že vydanie dobrej legislatívy je nevyhnutnou podmienkou pre realizáciu zmeny prístupu jednotlivých strán na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku. Všetci účastníci procesu IPKZ sa učia pracovať s požiadavkami novej legislatívy. Aj keď prerokovanie žiadosti o vydanie integrovaného povolenia a vyjednanie jeho podmienok zákon neupravuje, sú najdôležitejšími úkonmi v procese vydania kvalitného a účinného integrovaného povolenia.

Preto je potrebné, aby prevádzkovatelia spolupracovali s povoľujúcim orgánom, nesnažili sa zakrývať a riešiť danú situáciu po svojom, niekedy aj v rozpore s legislatívou, aby neodmietali poskytovať potrebné informácie s tvrdením, že im už iné orgány všetko povolili, a nepredkladali orgánu účelovo vypracované odborné posudky. Ukázalo sa, že väčšie problémy sú s jestvujúcimi prevádzkami, kde nie je k dispozícii projektová dokumentácia existujúceho stavu a príslušné stavebné povolenie. Medzi niektorými žiadosťami, ktoré vypracovali oprávnené osoby a žiadosťami vypracovanými prevádzkovateľmi, nie sú vôbec veľké rozdiely v úrovni kvality a počte nedostatkov.

Prax ukázala aj na boľavé miesta v legislatíve a následne v povoľovacom procese. Chýba previazanosť zákona IPKZ s ostatnými zložkovými predpismi v oblasti životného prostredia aj napriek tomu, že ich novelizácia sa uskutočnila dávnejšie po nadobudnutí účinnosti zákona, chýba previazanosť so stavebným zákonom. Prevádzkovatelia s už vydaným integrovaným povolením začínajú podávať žiadosti o jeho zmenu. V prípade podstatných zmien prevádzok je postup povoľujúceho orgánu jednoznačne stanovený v zákone o IPKZ. Nevyjasnená je otázka, ako „zúradovať“ nepodstatné zmeny. Na zjednotenie postupu by pomohol metodický pokyn ministerstva životného prostredia. Významnou sa stane kontrolná činnosť, dozor nad dodržiavaním podmienok integrovaného povolenia. Problém nastane po 31. decembri 2008, keď sa veľká časť skládok odpadu, napriek nenaplnenej kapacite, nebude môcť prevádzkovať z dôvodov, ktoré sme uviedli. Cieľom systému IPKZ je zjednotenie správnych postupov vedúcich k efektívnej ochrane životného prostredia ako celku. Či bude skutočne prínosom a splní svoj cieľ, ukážu nasledujúce roky.

Ing. Mariana Martinková
vedúca odboru

Uvedomujúc si dôležitosť našej prevádzky žiarového zinkovania a vo vedomí poznatkov z certifikácie environmentálneho systému sme sa s plnou vážnosťou oboznámili so zákonom č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia. Na základe toho sme sa listom 11. novembra 2003 obrátili na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia v Žiline, s oznámením, že v zmysle jeho výkladu sa budeme usilovať o získanie integrovaného povolenia pre túto prevádzku.

Inšpektorát nás vyzval podať oficiálnu žiadosť na predpísanom tlačíve a v potrebnom rozsahu do 30. augusta 2004. Túto výzvu sme v stanovenom termíne dodržali a dňom 31. augusta 2004 sa začalo správne konanie. Po predbežnej prehliadke celého objektu prevádzky odbornými pracovníkmi inšpektorátu nám inšpektorát 27. septembra 2004 oznámil, spolu s odslanou žiadosťou ostatným účastníkom konania a zainteresovaným orgánom, začiatok konania. Ústne pojednávanie určil na 16. novembra 2004 v priestoroch našej spoločnosti a pozval naň všetkých potrebných účastníkov.

Teraz sa však vrátíme o pár rokov späť, aby sme čitateľom Enviromagazínu priblížili, čo predchádzalo nášmu snaženiu o integrované povolenie, ako sme sa dopracovali k potrebným podkladom a ako sme chceli preukázať naše opodstatnenie toto povolenie aj získať.

Výrobná prevádzka zinkovania oceleových konštrukcií bola uvedená do činnosti v roku 1971 po zrealizovaní úvahy najvhodnejšej povrchovej ochrany stožiarov a konštrukcií pre energetiku. Po 22 rokoch nepretržitej prevádzky sme v nej v prvom polroku 1993 urobili veľkú rekonštrukciu a modernizáciu, keď namiesto keramickej vane sme nainštalovali oceľovú vaň s možnosťou jej automatickej tepelnej prevádzky a výrazne zníženou spotrebou zemného plynu na vyhrievanie. Rekonštrukcia zahŕňala výstavbu novej neutralizačnej stanice a dosiahli sme bezpečné dodržiavanie limitov všetkých zložiek ochrany životného prostredia.

Výrobný proces žiarového zinkovania sa začína prípravou materiálu odmastením, odmorením, tavidlovaním, pokračuje predohrevom materiálu a po ponorení do taveniny zinku sa vytvorí vlastná ochranná vrstva. Materiál potom ochladíme a podľa predpisu paletujeme alebo ináč pripravíme na expedíciu. V systéme kvality ide o zvláštny proces, pri ktorom sa kvalita povrchu zabezpečuje nepriamo, teda dodržiavaním parametrov prípravy materiálu, času ponoru, a tým vytvorením správnej hrúbky aj čistoty pozinkovania. K certifikácii systému kvality podľa ISO 9001 sme proces popísali v postupe PP-09-04 Zinkovanie, na ktorý nadväzujú ďalšie postupy pre analýzu kúpeľov prevádzkových kvapalín, vstupnú a výstupnú kontrolu, riadenie prevádzky a sledovateľnosť výrobku. Certifikáty nemeckej DQS a slovenskej SKQS sme získali v roku 1997. S využitím získaných skúseností sme potom začali pripravovať aj manažérstvo environmentálneho systému s cieľom získať aj tu certifikát podľa medzinárodných štandardov.

Etapa prípravy na certifikáciu našej spoločnosti pre riadenie systému environmentálneho manažérstva podľa ISO 14001 sa začala analýzou environmentálnych aspektov vyplývajúcich najmä z činností v zinkovní, ale nielen tam, pretože na túto certifikáciu sme pripravovali celú akciovú spoločnosť. Do dokumentácie sys-

tému kvality sme v najväčšom možnom rozsahu zapracovali aj záležitosti ochrany životného prostredia, aby sme dokumentáciu zbytočne nerozširovali. Ale vytvorili sme niekoľko nových postupov, resp. smerníc v prípadoch, keď išlo o špecifickú problematiku. Konkrétne zinkovne sa dotýkali z novej dokumentácie - niektoré v určitých častiach, iné v plnom rozsahu - tieto postupy:

- PP-46-01 Riadenie odpadového hospodárstva
- PP-46-02 Prevádzkový poriadok pre manipuláciu a skladovanie nebezpečných odpadov
- PP-46-04 Prevádzkový poriadok skladu chemikálií v neutralizačnej stanici
- PP-46-10 Riadenie ochrany ovzdušia
- PP-46-12 Prevádzkový poriadok neutralizačnej stanice a kyselinového hospodárstva
- PP-47-01 Plán havarijných opatrení

Analýza aspektov, dopracovanie dokumentácie a jej uvádzanie do praxe boli len začiatkom budovania environmentálneho manažérského systému (EMS). Nasledovalo určenie cieľov a programov odstraňovania vplyvu všetkých činností na prostredie, ale aj jeho zlepšovanie. Ciele a programy koordinuje predstaviteľ vedenia pre kvalitu a environment aj so svojimi pracovníkmi skupinami. Dnes, po piatich rokoch, môžeme konštatovať, že napĺňaním cieľov sme prostredníctvom vyriešených programov úplne potlačili najväznejšie vplyvy a sme v štádiu zlepšovania prostredia aj zvyšovania efektivity procesov. Sledovanie aspektov je proces stály, určuje bývalé, súčasné aj potenciálne vplyvy na životné prostredie. Takisto je to aj s monitoringom starých záfaží, spotreby médií, tvorby odpadu, emisných hodnôt zo spaľovania zemného plynu pri vyhrievaní zinkovacej pece a z odsávania prevádzkových kvapalín v mokrej časti technologickej linky.

Naša príprava environmentálneho manažérstva bola úspešná už v roku 2000, lebo pri obnovovacom audite systému kvality sme sa podrobili certifikácii podľa ISO

14001 a získali sme certifikáty opäť nemeckej DQS a slovenskej SKQS. V októbri 2003 sme pri ďalšom obnovovacom audite oba systémy aj recertifikovali v zmysle nového znenia ISO 9001:2000, takže dnes už hovoríme o riadení procesov, ktoré zahŕňajú oba systémy. Dokonca ideme ďalej a pripravujeme systém riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s cieľom certifikovať ho podľa medzinárodných štandardov.

Celkovo sme od začiatku budovania EMS prijali vyše 30 programov, z toho v rámci zinkovne sme ich riešili deväť. Navyše naša skupina HAZOP (analýza rizik pracoviska) posudzovala niekoľko oblastí a činností, napríklad kritické miesta trasy stáčania kyseliny chlorovodíkovej z cisternového vagóna do zásobných nádrží. Súčasťou dobre fungujúceho systému musí byť aj neustále overovanie jeho funkčnosti a predpokladov na zlepšovanie. Na to nám slúžia interné aj externé audity, ale tiež havarijné cvičenia na vybraných pracoviskách,

čo sa, samozrejme, v prípade zinkovne týka predovšetkým neutralizačnej stanice. Takto získané pozorovania a poznatky posudzuje pracovná skupina predstaviteľa vedenia, navrhuje operatívne úlohy a opatrenia na nápravu. Avšak nestačí iba prijímať ciele, programy, opatrenia a úlohy, nemenej dôležité je ich pravidelne hodnotiť a zasiahnuť v prípade odchýlok od stanoveného harmonogramu alebo vytýčenej cesty. Len tak sme mohli získať certifikáty a pri obnovovacích auditoch ich aj obhájiť.

A teraz niekoľko slov o príprave žiadosti na integrované povolenie.

Našou žiadosťou, ktorú sme spomenuli v úvode, sme sa usilovali získať integrované povolenie v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z., konkrétne podľa prílohy č. 1, bodu 2.3, ods. c) „Prevádzky na spracovanie - nanášanie ochranných povlakov z roztavených kovov so spracúvaným množstvom väčším ako 2 t surovej ocele za 1 hodinu“ a bodu 2.6 „Prevádzky na povrchovú úpravu kovov a plastov s použitím elektrolytických alebo chemických postupov, keď je obsah kúpeľov väčší ako 30 m³“. Výrobný proces a cesta certifikácie environmentálneho systému v našej spoločnosti a konkrétne aj v tejto prevádzke, ktoré sme popísali v predchádzajúcej časti, nám veľmi pomohli pri napĺňaní podmienok na získanie tohto povolenia. Museli sme však vynaložiť veľa ďalšieho úsilia na to, aby sme pripravili potrebné podklady, doložili dokladmi našu činnosť, a potom pri prehliadke, ale hlavne pri ústnom pojednávaní, presvedčili všetkých prítomných, príslušné organizácie a inšpekčné orgány, že splníme zákonom vymedzené podmienky. Išlo o rozsiahle materiály, z ktorých spomenieme: zhromaždenie majetkovoprávných dokumentov, doplnenie už spracovaných pracovných postupov, vypracovanie opatrení na prevenciu znečistenia, najmä použitím najlepších dostupných techník, požiadavky na spôsob a metódy monitorovania prevádzky, spracovanie súboru technicko-prevádzkových a organizačných opatrení podľa ustanovení zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia.

Ústne pojednávanie sa konalo v priestoroch našej akciovej spoločnosti 16. novembra 2004. Program v bode 2 bol rozdelený do 11 tematických okruhov, ktoré zahŕňali ochranné opatrenia, limity, odpady, pre-

veniú, hospodárenie s energiami, havarijné opatrenia, opatrenia pre prípad ukončenia činnosti a zlyhanie, monitorovanie a opatrenia pri zmene technológie. Po diskusii nasledoval záver pojednávania a naše očakávanie výsledku.

Nadväzne na diskusiu a pripomienky sme v určenej lehote podali k niektorým vystúpeniam prítomných svoje vyjadrenie pri osobnom rokovaní vrchného riaditeľa a vedúceho prevádzky, ktoré sa konalo v Inšpektoráte

životného prostredia v Žiline. Integrované povolenie sme dostali rozhodnutím SIŽP, IŽP Žilina, odboru integrovaného povolenia a kontroly, zo 17. januára 2005. Získané povolenie nás, samozrejme, potešilo, lebo má dlhodobý charakter, avšak pre nás neznamená ukončenie nejakej úlohy, ale naopak, začiatok riešenia dlhodobých a krátkodobých opatrení, ktoré z povolenia vyplývajú. Z tohto dôvodu predstaviteľ vedenia pre kvalitu a environment, vrchný riaditeľ, zvolal pracovnú poradu, na ktorej sme sa podrobne zaoberali celým povolením a rozdelili sme si úlohy na plnenie opatrení aj s konkrétnymi termínmi. Tieto úlohy sú zapísané v zápise z porady a budú sa priebežne kontrolovať tak, ako je to zaužívané pri ostatných procesoch manažérskych systémov.

Na záver už len niekoľko odporúčaní a dobrých rád pre všetky firmy a organizácie, ktorých sa problematika ochrany životného prostredia nejakou dotýka. Možno treba zdôrazniť, že táto problematika sa dotýka každej výrobnej či obchodnej firmy, lebo svojou činnosťou pôsobia na svoje okolie a stav životného prostredia v ňom. Naše skúsenosti možno zhrnúť takto: procesy a činnosti treba popísať a určiť ich parametre, popísať vplyv týchto procesov a kvantifikovať ho, hľadať riešenia na odstránenie negatívneho dosahu alebo aspoň na jeho zmiernenie, využívať odborné poradenské organizácie s preukaznými výsledkami a vytyčovať si ciele na neustále zlepšovanie a tieto vyhodnocovať. My sme k tomu v našej akciovej spoločnosti došli na základe skúseností z budovania systému kvality, budovania systému ochrany životného prostredia, a môžeme povedať, že pre získanie integrovaného povolenia sa nám to nielen potvrdilo, ale hlavne oplátilo.

Ing. Jozef Mano, vedúci prevádzky zinkovania
Ing. Dionýz Lazar, asistent generálneho riaditeľa